

Sygn. akt III Cz 1012/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Leszek Dąbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 września 2014 roku

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Skarbu Państwa - Dyrektora Izby Skarbowej w K.

przeciwko dłużnikowi Przedsiębiorstwu Produkcyjno – Handlowo - Usługowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

o świadczenie pieniężne – w przedmiocie skargi dłużnika na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze P. W. w sprawie sygn. Km 2222/13

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 17 marca 2014 r., sygn. akt VIII Co 1735/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i w tym zakresie przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Zabrze do ponownego rozpoznania.

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt. III Cz 1012/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zabrze w postanowieniu z dnia 17 03 2014r. oddalił wniosek dłużnika Przedsiębiorstwa Produkcyjno Handlowo Usługowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od zażalenia, uznając że przewidziany w art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) obowiązek wykazania przez osobę prawną, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie jest kwestią merytoryczną a nie formalną i nie wskazanie przez dłużnika żadnych okoliczności, które przemawiałyby za jego uwzględnieniem musiało skutkować oddaleniem wniosku.

Orzeczenie zaskarżył **dłużnik Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.**, który zarzucił, że zaskarżone postanowienie zostało wydane przedwcześnie

i z naruszeniem prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stosownie do regulacji art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) skutecznie zwolnienia

od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych może domagać się osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała ona, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

„Ustawa nie zawiera przepisu określającego treść wniosku o zwolnienie

od kosztów sądowych składanego przez osobę prawną. Jest to jednak niewątpliwie pismo procesowe. Należy wobec tego stosować do takiego wniosku art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c., zgodnie z którym każde pismo procesowe powinno zawierać osnowę wniosku lub oświadczenie oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności. Dlatego jeżeli wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych **osoba prawna nie przedstawi żadnych faktów świadczących o braku środków na uiszczenie kosztów i nie złoży jakiegokolwiek dowodu na potwierdzenie tezy o braku dostatecznych środków**

na uiszczenie kosztów ani nie poda jakichkolwiek informacji uzasadniających ten wniosek, przewodniczący powinien na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. w związku

z art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c. wezwać ją do uzupełnienia braków formalnych wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu wniosku” (Katarzyna Gonera „Komentarz do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych” LexisNexis Warszawa 2007r. str. 413; podobnie por. W. Gawrylczyk, Zwolnienie osób prawnych od kosztów sądowych w sprawach cywilnych - stan prawny obecny i projektowany, Mon. Pr. 2005, nr 6, s. 292).

W świetle tego poglądu należy zatem odróżnić sytuację kiedy osoba prawna wnosząc o zwolnienie od kosztów sądowych nie przedstawiła żadnych faktów świadczących o braku środków na uiszczenie kosztów sądowych i nie złożyła jakiegokolwiek dowodu na potwierdzenie tezy o braku dostatecznych środków na ich uiszczenie ani nie podała jakichkolwiek informacji uzasadniających ten wniosek, od sytuacji kiedy strona co prawda czyni zadość tym wymogom lecz sąd uznaje zaofiarowany mu materiał za niewystarczający dla zwolnienia od kosztów sądowych (wystąpienie pierwszej sytuacji nakłada na sąd obowiązek podjęcia czynności w celu sanowania braków formalnych wniosku, a drugiej prowadzi do oddalenia wniosku).

Za wyróżnieniem tych sytuacji dodatkowo przemawia regulacja art. 107 u.o.k.s. statuująca obowiązek sądu odrzucenia ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych opartego na tych samych okolicznościach, które stanowiły uzasadnienie oddalonego wniosku, gdyż wobec ich braku jej zastosowanie byłoby co do zasady niemożliwe.

Skarżąca wnosząc wniosek o zwolnienie jej od opłaty sądowej od jej zażalenia ograniczyła się do stwierdzenia, iż znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i jak trafnie wskazał Sąd pierwszej instancji nie wskazała żadnych okoliczności, które „przemawiałyby za jego uwzględnieniem”.

W świetle przywołanego powyżej poglądu prawnego obowiązywało to Sąd Rejonowy do podjęcia – w parciu o regulację art. 130 k.p.c. w związku z art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. – czynności w celu sanowania braków formalnych wniosku skarżącej, czego zaniechano i dlatego słusznie ona zarzuca, że zaskarżone postanowienie jest przedwczesne.

Czyni to zażalenie uzasadnionym i prowadziło do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Reasumując zaskarżone postanowienie jest wadliwe i dlatego zażalenie dłużnika jako uzasadnione uwzględniono orzekając jak w sentencji w oparciu

o regulację art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie wniosek dłużnika o zwolnienie od kosztów sądowych uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i w oparciu o regulację

art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c. wezwie dłużnika do usunięcia braków formalnych wniosku przez podanie faktów świadczących o braku środków

na uiszczenie kosztów oraz dowodów na potwierdzenie tej tezy, a następnie w zależności od tego czy dłużnik wywiąże się z tego zobowiązania wniosek zwróci albo ponownie merytorycznie go rozpozna.